

**Driving
change
for better
cities**

URBACT IV

2021-2027

Základné princípy programu

URBACT - Slovenské kontaktné miesto

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

URBACT IV

2021-2027

- od roku 2002 (URBACT I – IV)
- Európsky program územnej spolupráce
- spolufinancovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja
(rozpočet URBACT IV – 79,7 mil. eur)
- súčasťou programov INTERREG, ktoré slúžia na realizáciu politiky súdržnosti EÚ
(Kohézna politika EU)

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Čo je cieľom programu URBACT?

Podpora integrovaného a udržateľného mestského rozvoja v Európe prostredníctvom výmeny skúseností.

Hlavná aktivita:

1. Sieťovanie medzi mestami

- výmena skúseností, osvedčených postupov, know-how medzi mestami;
- 1 sieť tvorí 6-10 eur. miest (partnerov), z toho 1 mesto má **rolu Lead partnera** + osoba **Lead expert URBACT**;
- trvanie siete (projektu) je približne 2,5 roka;
- sieťovanie miest prebieha pred a počas výzvy;
- siete sa prihlasujú do výzvy (1 výzva ročne, trvá cca 3 mesiace);
- rozpočet až do výšky 850 tis. eur na sieť v závislosti od typu siete;
- 3 typy sietí.

Od roku 2002

zapojených viac ako 1000 miest v 150 sieťach.

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

3 typy sietí:

Siete akčného plánovania

Mestá zapojené do siete zdieľajú vlastné skúsenosti a spolupodieľajú sa na vytváraní riešení vo vybranej oblasti prostredníctvom Integrovaného akčného plánu.

Integrovaný akčný plán

Transferové siete

Transferové siete sa zameriavajú na prenos a adaptáciu príkladov dobrej praxe „Lead partnera„ = mesta so značkou **Good Practice City**.

Transferový plán

Transferové inovačné siete

Transferové inovačné siete sú zamerané na prenos príkladov dobrej praxe v oblasti inovácií a vytváranie **Investičných plánov** na ich implementáciu.

Investičný plán

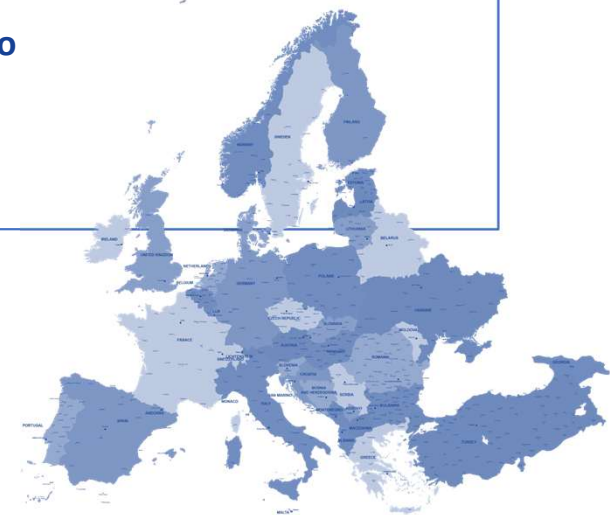
[Pre koho je URBACT určený?

- Základné územné samosprávne celky – obce, mestá;
- Vyššie územné samosprávne celky – VÚC (samosprávne kraje), metropolitné autority a organizované aglomerácie;
- Nižšie územné samosprávne celky, ako sú mestské časti a obvody;
- **Miestne agentúry** definované ako **verejné alebo poloverejné organizácie zriadené mestom**, plne alebo čiastočne financované mestom, kompetenčne zodpovedné za konkrétnu mestskú politiku.

Bez obmedzenia z hľadiska veľkosti a počtu obyvateľov!!

Geografické vymedzenie:

- 27 členských štátov EÚ
- Partnerské krajiny (Švajčiarsko, Nórsko)
- IPA krajiny (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Severné Macedónsko a Srbsko, Čierna Hora)
- Ukrajina a Moldavsko

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Tematické vymedzenie:

Všetky oblasti mestskej politiky, ktoré súvisia s udržateľným rozvojom miest a sú v súlade s cieľmi kohéznej politiky EÚ:

Príklady: hospodársky rozvoj, sociálne začlenenie, ekologický prechod, energetická transformácia, digitalizácia, rodová rovnosť, kultúrne dedičstvo, migrácia, obnova miest, mobilita, participácia obyvateľov, obnova brownfieldov a iné!

Prierezové témy:

ZELNÝ PRECHOD

RODOVÁ ROVNOSŤ

DIGITÁLNA TRANSFORMÁCIA

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Photos: URBACT Good Practices, Vilnius -Litva, Bydgoszcz – Poľsko, Zdroj: urbact.eu

[Vybrané témy sietí:

Just Cities

Dôstojné bývanie pre starších obyvateľov a ich začlenenie do komunity.

Začleňovanie sociálne znevýhodnených detí prostredníctvom hudby

Digitálna karta občana pre jednoduchý prístup ku službám mesta

Dobrovoľníctvo – vytváranie sietí a komunitných bodov

Dočasné a opätovné využívanie mestských budov

Útulok pre občanov žiadajúcich o azyl

Služby pre bezdomovcov a sociálne znevýhodnených ľudí

Efektívne riešenia v problémových štvrtiach

Green Cities

Vzdelávanie v oblasti energetickej efektívnosti budov

Obnova nevyužitých mestských lokalít na permakultúrne záhrady

Mestské včelárstvo

Optimalizácia a zefektívnenie energetickej siete mesta (elektrina, teplo a chladenie) vďaka novému digitálnemu softvéru na ich nákup

Mestské farmy zabezpečujúce potraviny pre školy

Vzdelávanie mládeže v oblasti ekologickej mobility a recyklácie

Adaptácia miest na klimatické zmeny

Productive Cities

Participatívne rozpočty, metódy a granty

Street art Murals ako komunitná forma umenia

City branding

Podpora pre zahraničných študentov a odborníkov, pracujúcich v meste

Nové postupy v oblasti verejného obstarávania - analýzu výdavkov

Revitalizácia verejných priestorov za pomoci využitia umenia a ekologických prístupov

Obnova miest a podpora odolnosti miest

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Financovanie sietí:

Rozpočet siete:

max. 850 000 EUR

(vrátane spolufinancovania) v závislosti od
typu výzvy a počtu partnerov

Položky rozpočtu:

- Mzdové výdavky;
- Prevádzkové a administratívne výdavky;
- Cestovné a ubytovacie výdavky;
- **Externé expertízy a služby;**
- Vybavenie.

Typológia regiónu	Spolufinancovanie
viac rozvinutý región	65% z ERDF
prechodový región	70% z ERDF
menej rozvinutý región	80% z ERDF
partnerské mestá – Nórsko*	50% z národných fondov
partnerské mestá – Švajčiarsko*	50% z národných fondov
partnerské mestá - IPA krajiny**	95% z IPA fondov
ostatné krajiny	na vlastné náklady

System financovania je prostredníctvom refundácie výdavkov.

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Podporné aktivity:

1. Capacity building (prax a učenie sa):

- posilnenie zručností a kapacít zamestnancov;
- aktivity pre mestá zapojené do sietí: **Urbact Summer University, Urbact National Campus,...**

2. Zbieranie a šírenie znalostí:

šírenie a komunikácia výsledkov so širokou verejnosťou;

- portál [Urbact Knowledge Hub](#);
- vzdelávacie podujatia pre všetky európske mestá ([Urbact City Festival](#), [EU City Labs](#)).

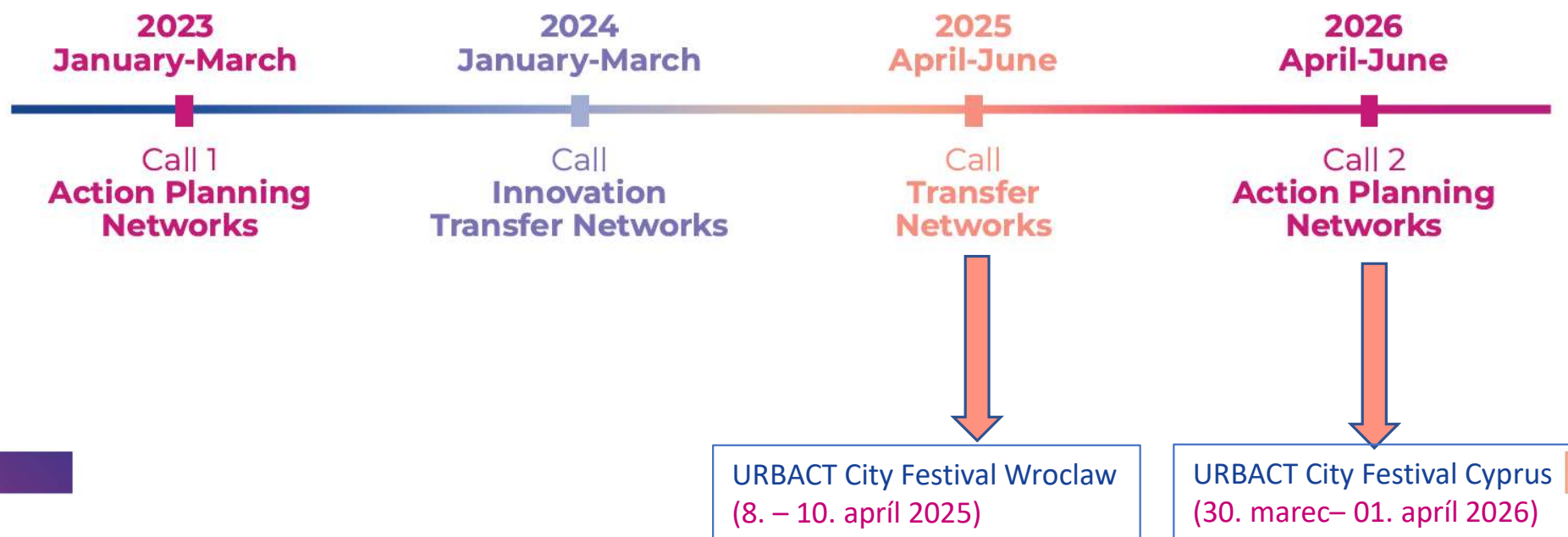

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Harmonogram výziev pre všetky siete:

URBACT

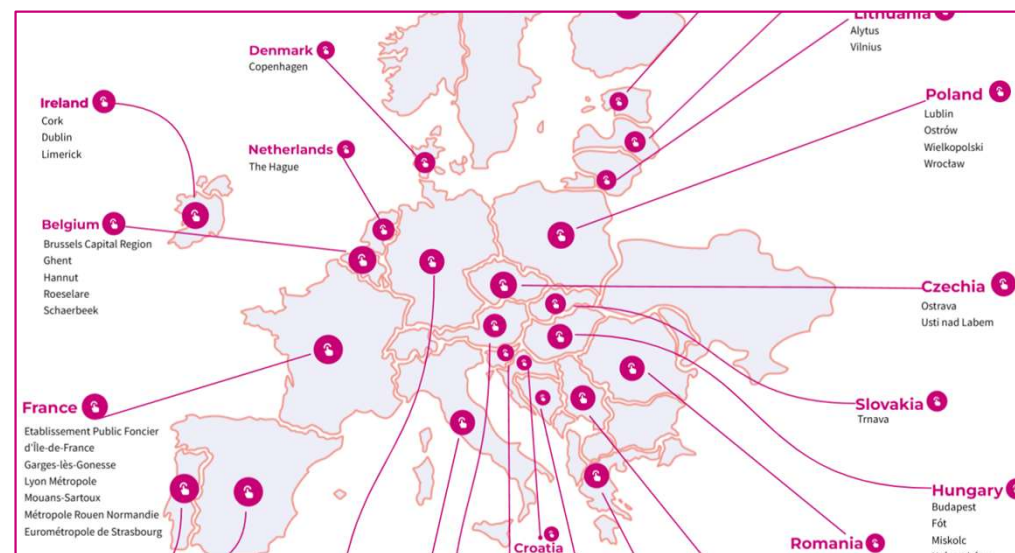
Co-funded by
the European Union
Interreg

[Čo je to URBACT City Festival:

URBACT City Festival je hlavné a najväčšie podujatie, ktoré realizuje URBACT Sekretariát za účelom prepájania a zdieľania skúseností miest.

Hlavnými aktérmi sú mestá zapojené do programu URBACT, ktoré majú možnosť **prezentovať svoje postupy a inšpirovať tak ostatné európske mestá.**

Zároveň je Festival miestom **budovania prvých projektových partnerstiev**, ktoré sa stanú základom pre sieťovanie v novo-vyhlásenej Výzve na tvorbu **sietí URBACT Networks!**

URBACT City Festival **videá a fotky** z predchádzajúcich ročníkov nájdete na: <https://urbact.eu/city-festival>

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Ako si nájsť partnera (Search Tool):

urbact.eu/partnersearchtool

CITY	INSTITUTION ↕	Thematic angle	COUNTRY ↕	ONE LINER ON POLICY CHALLENGE ↕	MORE INFOS ↕
Újbuda	Municipality of Újbuda (District XI of Budapest)	Culture and heritage	Hungary	Cultural Urban Platform to nurture creativity and fight digital loneliness	→ Partnership complete
Utrecht	Municipality of Utrecht	Migration integration	Netherlands	Utrecht Refugee Launch Pad	→ Partnership complete
Chalandri	Municipality of Chalandri	Culture and heritage	Greece	CULTURAL Hidden IDentities ReAppear through Networks of WaTer	→ Partnership complete
Ravenna	Municipality of Ravenna	Digital transition	Italy	Digital Environment for collaborative Alliances to Regenerate urban Ecosystems in middle-sized ...	→ Partnership complete

Počas výzvy je na webových stránkach **URBACT** je spustený online nástroj, vďaka ktorému môžete:

- nájsť vhodných partnerov pre Váš projekt;
- nájsť partnerov s existujúcim nápadom;
- predložiť vlastný projektový nápad.

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Čo očakávať od Transferovej siete: Počas 30 mesiacov 3-fázy cesty

November 2025 – August 2026

September 2026 – August 2027

September - Apríl 2028

POCHOPÍŤ

10 mesiacov

- Podrobné preskúmanie dobrej praxe lead partnera
- Vytvorenie **Štúdie prenositeľnosti (Transferability Study)** – metodológie prenosu
- Účasť na stretnutiach siete –TNM (celkovo 6)
- Vytvorenie miestnej participatívnej skupiny URBACT - ULG

PROGRAMME
SUPPORT

Network
experts

Digital

Gender

Green

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Podpora: Expertov URBACT, Sekretariátu URBACT, URBACT Slovenského kontaktného miesta

Čo očakávať od siete Akčného plánovania:

Dĺžka trvania projektu: 2,5 roka

Metodika a podpora: Experta URBACT, Sekretariátu URBACT, URBACT Slovenského kontaktného miesta

Vzdelávacie aktivity: URBACT University – pred spustením siete, URBACT Campus – národné stretnutie

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Zapojené slovenské mestá:

URBACT III (2014–2021)

SIETE PRE AKČNÉ PLÁNOVANIE:

- Mesto Michalovce
- Mesto Bratislava
- Mesto Kežmarok

TRANSFEROVÉ SIETE:

- Mesto Prešov
- Mesto Banská Štiavnica

CZ&SK INICIATÍVA:

- Mesto Nitra, Trenčín, Banská Bystrica, Lučenec

URBACT IV (2021 - 2027)

SIETE PRE AKČNÉ PLÁNOVANIE (september 2023-december 2025):

- Mesto Košice – sieť Cities for Sustainability Governance (CSG)
- Mesto Nitra – sieť GreenPlace
- Mesto Banská Bystrica - sieť Agents of CoExistence

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Príklady prenosu dobrej praxe v rámci Transferových sietí:

Athienou (5 tis. obyv.), Cyprus:

Predstavilo svoj koncept dobrovoľníctva na komunitnej úrovni, pričom dôraz kladú na medzigeneračnú spoluprácu. Dobrovoľnícka mestská rada funguje od roku 1970 a združuje 200 dobrovoľníkov.

Realizuje 4 programy: starostlivosť o starších ľudí, komunitná pomoc a zábava, predškolská starostlivosť a sociálna podpora.

Mestečko sa následne v rokoch 2019-2021 stalo Lead partnerom siete **Volunteering Cities** a v roku 2021-2022 **Volunteering Cities+**, do ktorého sa zapojila aj **Banská Štiavnica**.

Zdroj: <https://urbact.eu/good-practices/municipal-council-volunteering>

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Príklad siete Akčného plánovania:

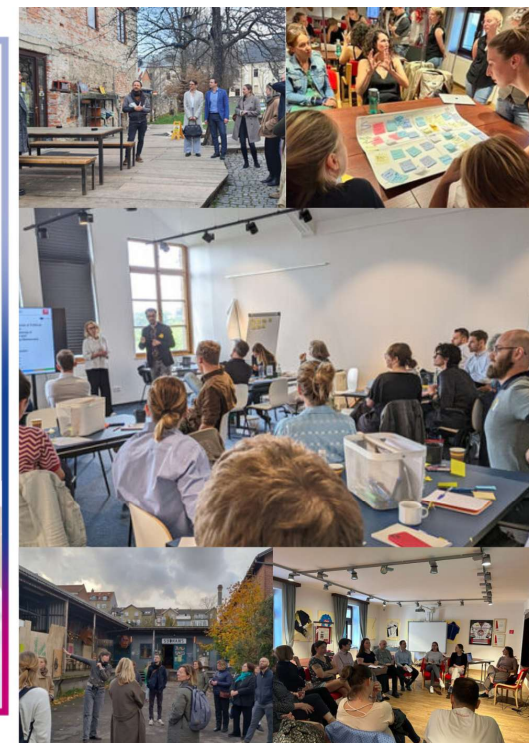
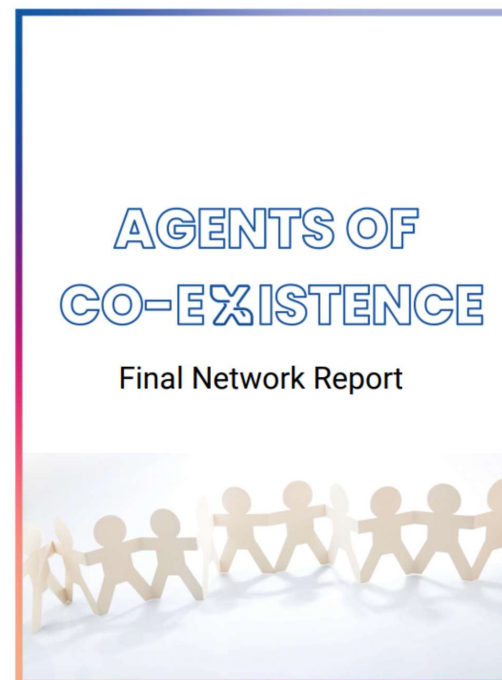
Banská Bystrica (75 tis. obyv.), Slovensko:

Základnou víziou mesta v sieti URBACT bola výmena skúseností medzi európskymi mestami **k téme budovania otvorenej samosprávy, ich prenos a testovanie v lokálnom prostredí.**

Spolu 9 partnerov siete sa stretlo na 6-tich medzinárodných stretnutiach siete. Prostredníctvom výmeny poznatkov a študijných návštev skúmali možnosti zlepšenia participatívnych procesov miestnej správy.

Na lokálnej úrovni Mesto Banská Bystrica zrealizovalo viacero „testovacích akcií“:

- Zriadenie Rady pre rozvoj otvoreného spravovania v meste Banská Bystrica,
- Séria lokálnych workshopov pre rôzne cieľové skupiny, napr. so zameraním na prácu s polarizáciou či workshop s holandským expertom Bartom Brandmanom,
- Akčný plán otvoreného vládnutia v Banskej Bystrici 2024/2026,
- Iniciatíva Platforma lídrov stredu.

Zdroj: webstránka Mesta Banská Bystrica

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Príklady prenosu dobrej praxe v rámci Transferových sietí:

Neapol (940 tis.obyv.), Taliansko:

Neapol vytvoril **system občianskeho dočasného využívania verejných aktív** ako sú pozemky, budovy, služby, školy. Hlavným nástrojom politiky bolo vypracované “Nariadenie o mestskom občianskom využívaní.”

Snahou bolo sprístupniť opustené budovy na dočasné využívanie komunitným iniciatívam.

Neapol sa následne v roku 2018 stal Lead partnerom siete Civic eState, ktorej súčasťou bol aj **Prešov**.

Zdroj: <https://urbact.eu/networks/civic-estate>

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Príklady prenosu dobrej praxe v rámci Transferových sietí:

Mouans-Sartoux (10 tis. obyv.), Francúzsko:

Mesto vytvorilo v roku 1998 mestskú farmu na pestovanie zeleniny pre miestne školské jedálne a najalo 2 farmárov na ich pestovanie.

Produkcia farmy pokrýva 85% potrieb troch miestnych škôl (1000 jedál denne), pričom ide potraviny organické a miestne.

Mesto tým rieši problematiku potravín, zdravia i životného prostredia a udržateľnosti.

Mestečko sa v rokoch 2019-2021 stalo Lead partnerom [2 sietí](#). **Partnerské mesto Trojan z Bulharska** s 22 tis. obyvateľmi ďalej rozvíjalo ich myšlienku a vyčlenilo plochu aj pre ekologických ovocné sady s tradičnými odrodami, 4 skleníkové tunely, vybudoval zavlažovací systém a zabezpečil skladové a chladiace priestory.

Zdroj: <https://urbact.eu/good-practices/municipal-council-volunteering>

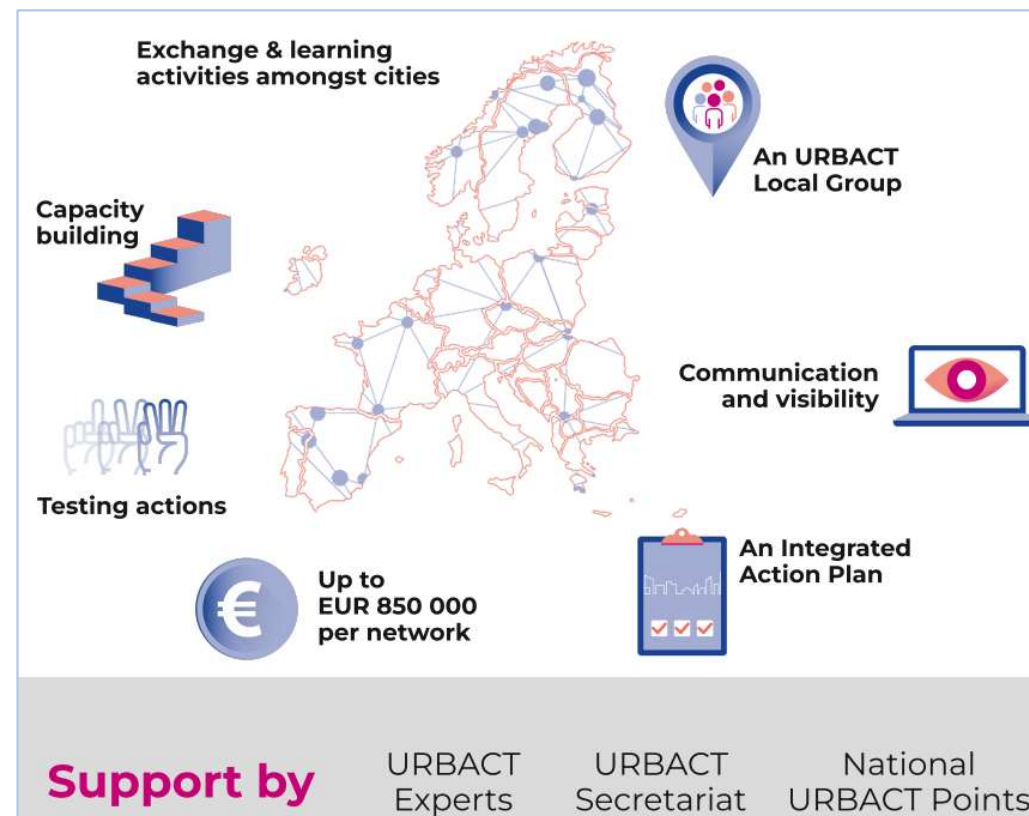
URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[10 dôvodov prečo sa zapojiť do siete:

- získate inšpiráciu od ďalších európskych miest;
- vypracujete a implementujete aktivity, ktoré reagujú na Vaše výzvy;
- výmenné a vzdelávacie aktivity pre zamestnancov;
- posilníte participáciu vo Vašom meste (URBACT Local Group);
- uskutočníte zmeny vo Vašom meste;
- vypracujete Akčný plán;
- uskutočníte testovacie aktivity;
- rozpočet až do výšky 850 tis. eur na sieť;
- komunikácia a nové spriatelené mestá, mesto získa sebavedomie;
- zviditeľnenie mesta na nadnárodnej i medzinárodnej úrovni.

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

[Užitočné dokumenty:

- ✓ Databáza Good Practice Cities: <https://urbact.eu/good-practices>
- ✓ Publikácia v slovenskom jazyku:
„PRENOS DOBREJ PRAXE – PREČO NIE V MOJOM MESTE?“
- ✓ Programme Manual (najmä časť Book One – The Urbact Networks)

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

Kontakt:

URBACT - Slovenské kontaktné miesto

Ing. Veronika Čevelová
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
Pribinova 25 | 811 09 Bratislava
tel.: +421 2 20 92 8547
veronika.cevelova@mirri.gov.sk; urbact@mirri.gov.sk

FB: <https://www.facebook.com/urbactSK/>

Web: <http://urbact.eu/>
<https://urbact.eu/slovenska-republika>

